

תקכה.

בדבר הקמת אגודת רבנים עולמית

בעז"ה, יום ד' כ"ה תמוז תרצ"ו.

יראו בנחמה, בעיר ד' שמה, ידידי הרבנים הגאונים המפורסמים יצ"ו באה"ק, ד' עליהם יחי' אחר"ש רומעכת"ר שי'.

הנה הגיעני יקרת מכתבכם מיום כ"ט סיון אשר נכבדות ידובר בו על דבר מה שעלתה בדעתם הצעה ליסד אגודת רבנים עולמית אשר בכח מאוחד יוכלו לעמוד בפרץ, אשר בדור יתום זה לא יוכלו יחידים להגן על קדשי עמנו בלתי בהתאחדות כל הכחות, יהי' כח ענקי שישים תרים בפני סערת הרוחות, ויבקשו הדר"ג את הסכמתי על זה, ויחד עם זה לעמוד בשורת הראשונים המיסדים את המוסד העולמי. אף הציעו בפרטיות הרכבת מועצת הרבנים העולמית, זהו תכן מכתבם.

הנני להודיעם דעתי כי עם כל כונתם הרצוי' לא אוכל להסכים על זה, ולבר שאינני מסכים הנני מתנגד לזה, באשר כשם שאין יחידים אוטאריטעטיס בזמננו שישמעו להם כן אין לנו אוטאריטעטיס מי שיעמדו בראש המוסד העולמי, והעיקר באשר למדתי מפי הנסיון במדינתנו המרוכה באוכלוסי ישראל ורבנים גדולים ויראים, שכל הפעולות באגודת הרבנים נעשות על ידי איזה מזכיר ופקיד ואינם מתחשבים כלל עם ראשי המועצה, וכמה פעמים עושים גם בנגוד לדעתם והשפעתם, ועושים רק מה שלבם חפץ. והנה נתכבדתי גם אני להיות ראש המועצה, ואדע בבירור מה שעושים היחידים הנו', ואין רצוני להאריך בפרטי הדברים אשר כבודם הסתר דבר, ואיך נוכל לתת אמון ליצור מוסד עולמי אם בהמשך הזמן יתנהל כודאי על ידי מזכירים ופקידים, ואיך נוכל למסור בידם ענינים כלליים של התורה והאומה, וזהו לדעתי צעד מסוכן וסכנה גדולה, ואין לנו לקבל האחריות והתוצאות ממוסד כזה.

גם ההשערה שיהי' אגודה"ר עולמית כח ענקי הוא לדעתי רק דמיון. כחות החפשים לא יתפעלו מזה כשם שאינם מתפעלים מאגודת הרבנים במדינתם. ואם כי בכל מדינה זהו לפעמים ענין הכרחי כלפי חוץ, ובאיזה מדינות עלו בידם לעשות הרבה מעשים טובים, אין אני רואה התוצאות מאגודה"ר העולמית. יש לי עוד טעמים ונמוקים שהם מדברים שבעל פה, אך די הדברים שרמזתי כזה, ולשכמותם יספיק הקיצור.

אגרות ר' חיים עוזר

גאון וחסיד

ואו"ש וברכה לרומעכת"ר ולכל הנלויים אליהם כנפשם וכנפש מוקירם ומכבדם

כרום ערכם הדו"ש תורתם

גאון וחסיד

חיים עוזר גראדזענסקי

תתב.

בדבר הסכנה שביסוד אגודת רבנים עולמית באה"ק*

איור החכמה

בעז"ה, כ"ה תמוז תרצ"ו.

... הודיעני כי נוטה להסכים ליסוד אגודת רבנים עולמי, ואני הנני רואה בזה סכנה. רצוף בזה תשובה מה שהשבתי להרבנים** ... ומטיבן של קרובים אוכל ללמוד על רחוקים. הי' לנו עג"נ רב ממעשה... שהשפילו כבוד התורה במעשיהם... ועוד מעשה תעתועים, באשר הדברים נעשים על ידי המזכירים והפקידים, אשר בידם יומסרו הכרעות הענינים הכלליים, וידוע מה שהרעיש הגה"צ חפץ חיים זצ"ל בהאספה במוסקבה שרצו אז לעשות אגודה"ר כללי לכל ארץ רוס', והתרגש מאד על זה. ולדעתי ראוי למחות על זה בכל תוקף, אקוה כי גם הדר"ג מצדו יעורר על זה.

חיים עוזר גראדזענסקי

תתג.

בענין הנ"ל

ב"ה, אור ליום ג' י"ג תשרי תרצ"ו.

הוד כבוד הרבנים הגאונים העומדים בראש "אגודת הרבנים" באמריקא

וקנדא, יחיו לברכה.

* נשלח למרן החזו"א זצ"ל.

** ראה שער "רבנות וקהילה" אגרת תקכ"ח.

אגרות ר' חיים עוזר

אחדשה"ט, יקרת מכתבם הגיעני במועדו שלהי מנ"א, בינתים הוכבד מחלת והרופאים יעצו לעשות נתוח והסדי ד' גברו כי קמתי ממשכבי, ואקוה להרופא לכל בשר כי ישלח דברו וירפאני ויחלימני במהרה.

ע"ד שאלתם בנוגע להצעת הרבנים מארה"ק ע"ד יסוד אגודת רבנים עולמית, הנה שאלוני משם על זה והשבתי דעתי בשלילה מכמה טעמים, כאשר ביארתי אז במכתבי אליהם בפרוטרוט, אין לנו בדור יתום כזה מי שיעמוד בראש והדבר מסור לפקידים, ואי אפשר למסור בידם ענינים כללים הנוגעים לכל האומה, ועוד אכתוב אי"ה לכתר"ה, אך לע"ע מרפיון בריאות, הנני להודיעם בקצרה כי הנני מתנגד לזה, וידעו כי גם הגאון הצדיק מוהרי"מ הכהן זצ"ל התנגד לזה מכבר.

והנני חותם בברכה מרובה לרומעכ"ת ולכל הנלוים אליהם כנפשם וכנפש

אתר החכמה

מוקירם ומכבדם

חיים עוזר גרארזענסקי